

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

8.1 Οδική Υποδομή

8.1.1 Οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης

Το θεσμοθετημένο κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας περιλαμβάνει τις εθνικές οδούς και το πυκνότερο επαρχιακό δίκτυο και έχει συνολικό μήκος 2.847 χλμ. δίνοντας μια μέση πυκνότητα 200 τρέχοντα μέτρα ανά τετρ. χλμ. έκτασης. Πιο αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα, όπου προστίθεται και η υπό κατασκευή Εγνατία Οδός που διέρχεται από 4 νομούς, εκτός Δράμας.

Πίνακας 8.1 : Οδικό Δίκτυο Περιφέρειας Α.Μ.Θ

	Κύριο οδικό δίκτυο (km.)			Έκταση (km ²)	Πυκνότητα (m/km ²)
	Εθνικό	Επαρχιακό	Σύνολο		
Ν. Δράμας	128	396	524	3.468	151
Ν. Καβάλας	203,6	392,3	595,9	2.111	282
Ν. Ξάνθης	121,9	257	378,9	1.793	211
Ν. Ροδόπης	61,8	458,9	520,7	2.543	205
Ν. Έβρου	260	567,3	827,3	4.242	195
Περιφέρεια	775,3	2.071,5	3.109,1	14.157	220
Ελλάδα	9.255	29.351	38.606	131.957	292
Ποσοστό Περιφέρειας	8,4 %	7,0 %	8,0 %	10,7 %	-

Πηγή : Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδας (στοιχεία 1997)

Η κατάσταση του οδικού δικτύου της Περιφέρειας έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και ειδικά των Ε.Ο.2 και Ε.Ο.51, οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν εντατικά. Από άποψη βατότητας και είδους οδοστρώματος η κατάσταση του εθνικού οδικού δικτύου είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιητική. Προβλήματα υπάρχουν σε τμήματα της Ε.Ο.2 στους Νομούς Καβάλας και Ξάνθης και στην Ε.Ο.12 (Καβάλα – Δράμα), τα οποία διέρχονται μέσα από οικισμούς ή συνοδεύονται από την εκτός σχεδίου παρόδια δόμηση. Σημαντική εξάλλου αναμένεται η βελτίωση στο επίπεδο των

μεταφορικών υποδομών της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης από την ολοκλήρωση ανατολικού τομέα της Εγνατίας Οδού και των τεσσάρων κάθετων αξόνων

Με βάση τα συγκριτικά στοιχεία του παραπάνω πίνακα (τελευταία στήλη), η Περιφέρεια Α.Μ-Θ βρίσκεται κάτω από το μέσο όρο της χώρας σε πυκνότητα του θεσμοθετημένου κύριου οδικού δικτύου.

Πίνακας 8.2 : Στοιχεία των οδικών μεταφορών της Περιφέρειας Α. Μ. Θράκης

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Επιβατικά αυτοκίνητα ΙΧ σε κυκλοφορία (χιλ.)	77,0	81,5	86,7	91,0	98,2	105,7	115,9	127,0	136,5
Εγγραφές νέων επιβατικών ΙΧ	-	-	4.402	4.065	7.375	7.397	10.336	11.762	11.343
Ταξί σε κυκλοφορία	1.187	1.187	1.294	1.187	1.187	1.187	1.187	1.187	1.187
Λεωφορεία σε κυκλοφορία	962	979	1.004	1.018	1.045	1.075	1.100	1.125	1.141
Φορτηγά σε κυκλοφορία (χιλ.)	42,9	44,4	46,4	48,4	51,6	54,6	57,4	59,8	61,9
Τροχαία ατυχήματα	1.168	1.243	1.335	1.355	1.297	1.425	1.282	1.068	880
Επιβατικά αυτοκίνητα ΙΧ ανά 100 κατοίκους	13,7	14,5	15,4	16,2	17,5	18,8	20,6	22,5	22,3

Πηγή : Περιφέρεια Α.Μ.Θ.

8.1.2 Οδικό δίκτυο Νομού Ροδόπης σε συνδυασμό με την περιφέρεια Α.Μ-Θ

8.1.2.1 Εθνικό Οδικό δίκτυο

Το Εθνικό Οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. διακρίνεται σε πρωτεύον, δευτερεύον και τριτεύον. Κάθε μία από τις κατηγορίες αυτές περιλαμβάνει τις παρακάτω οδούς :

Πρωτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

- ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ, τμήμα διευρωπαϊκού - διεθνούς δικτύου.
- Ε.Ο. 2: (Θεσσαλονίκη-Δερβένι) - Γέφυρα Στρυμόνα - Νέα Πέραμος - Καβάλα - Ξάνθη -**Κομοτηνή** - **Μεστή** - **Μάκρη** - Αλεξανδρούπολη - Γέφυρα Κήπων.
- Ε.Ο. 51: Αρδάνιο-Σουφλί-Διδυμότειχο-Ορεστιάδα (παράκαμψη οικισμών)-Καστανιές-Ελληνοτουρκικά σύνορα και Καστανιές-Ορμένιο-Ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

- Οι παράπλευρες οδοί των οδικών αξόνων του Πρωτεύοντος οδικού δικτύου.
- Ε.Ο. 53: Αλεξανδρούπολη - Ελληνοβουλγαρικά σύνορα.
- Τμήμα της Ε.Ο.2 : **Παράκαμψη Κομοτηνής.**
- Ε.Ο. 14: Δράμα (από Ε.Ο. 12) - Παρανέστι - Σταυρούπολη - Ξάνθη.
- Ε.Ο. 12: (Σέρρες - Ν. Ζίχνη) - Δράμα - Καβάλα.
- Ε.Ο. 57: Δράμα - Κάτω Νευροκόπι - Ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Τριτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

- Τμήμα της Ε.Ο. 2 : **Σάπες - Μάκρη.**
- Ε.Ο. 55 : Ξάνθη (από Ε.Ο. 14) - Εχίνος - Ελληνοβουλγαρικά σύνορα.
- Ε.Ο. 69 : Λιμένας Θάσου -Λιμενάρια.

8.1.2.2 Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο

Το Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο αναπτύσσεται μέσα στα όρια κάθε νομού και διακρίνεται σε πρωτεύον και δευτερεύον.

Στην Περιφέρεια Α.Μ-Θ, το πρωτεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο περιλαμβάνει 32 οδούς. Στο δευτερεύον δίκτυο ανήκουν οι υπόλοιπες 49 οδοί που είχαν χαρακτηριστεί ως «Επαρχιακές» με παλαιότερες Υπουργικές Αποφάσεις ή Διατάγματα.

Παρακάτω αναφέρεται το πρωτεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο του **Ν.Ροδόπης.**

Νομός Ροδόπης: (7 σε σύνολο 21 επ.οδών)

- Επ.Ο. 1: Κομοτηνή - Ξυλαγανή - Παραλία Μαρώνειας δια Κιοσκίου και Μαρώνειας.
- Επ.Ο. 2: Κομοτηνή - Σ.Σ. Βέννας - Σ.Σ. Μεστής δια Φύλακα, Βέννας και Κρωβύλης.
- Επ.Ο. 14: Κομοτηνή - Ίασμος προς Ξάνθη δια Πολύανθου από 50 χλμ. Ε.Ο. Κομοτηνής - Λαγούς.
- Επ.Ο. 18: Κομοτηνή - Παραδημή - Παγούρια.
- Επ.Ο. 19: Παγούρια - Πόρπη - Μέση - Λαγός
- Επ.Ο. 20: Λαγός - Φανάρι, από Επ.Ο. 19.
- Επ.Ο. 21: Μέση - Γλυφάδα - Αλυκές, από Επ.Ο. 19.

Από την παραπάνω θεσμοθετημένη ιεράρχηση του οδικού δικτύου της περιφέρειας ξεχωρίζει ο υπό κατασκευήν Αξονας της Εγνατίας οδού με τους προβλεπόμενους κάθετους άξονες μέχρι τα Ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Οι υπόλοιπες εθνικές οδοί και το επαρχιακό οδικό δίκτυο αποτελούν ένα πλέγμα οδών διαπεριφερειακής, περιφερειακής και τοπικής σημασίας.

Οι σημαντικές επεμβάσεις και τα έργα που γίνονται πρόσφατα για την βελτίωση τόσο του οδοστρώματος όσο και των γεωμετρικών χαρακτηριστικών των οδών, έχουν σαν συνέπεια την δημιουργία μεγάλων ποιοτικών διαφορών μεταξύ τμημάτων του επαρχιακού δικτύου. Έτσι, στα τμήματα εκείνα που τα τελευταία χρόνια έγιναν έργα, το οδόστρωμα βρίσκεται σε αρκετά καλή κατάσταση και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά είναι επαρκή, ενώ στα υπόλοιπα τμήματα, υπάρχουν σημαντικές υστερήσεις και στους δύο αυτούς τομείς. Χειρότερη, ίσως, είναι η κατάσταση του επαρχιακού δικτύου στον τομέα του εξοπλισμού των οδών και της σήμανσης. Δυστυχώς, οι δύο αυτοί τομείς είναι ανύπαρκτοι σε παλιές χαράξεις ενώ και σε πολλές νεότερες, τόσο ο εξοπλισμός όσο και η σήμανση των οδών δεν είναι ικανοποιητικοί.

8.1.2.3 Δημοτικό δίκτυο

Το εντός των οικισμών οδικό δίκτυο καθώς και οι οδοί που συνδέουν τους οικισμούς μεταξύ τους ανήκουν στο Δημοτικό οδικό δίκτυο. Σε γενικές γραμμές η εικόνα που παρουσιάζει το δημοτικό οδικό δίκτυο δεν είναι ικανοποιητική. Οι δρόμοι που συνδέουν τα δημοτικά διαμερίσματα μεταξύ τους και με την διοικητική έδρα του δήμου, παρέχουν μεν ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης των μετακινήσεων, δεν πληρούν όμως στοιχειώδεις προδιαγραφές ως προς την χάραξη, τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά, την ποιότητα του οδοστρώματος και τον εξοπλισμό ασφαλείας που θα έπρεπε να έχουν οδικές αρτηρίες τόσο σημαντικές για την συνοχή και την αυξημένη κινητικότητα ενός ενιαίου δήμου.

8.1.2.4 Αγροτικό - Δασικό δίκτυο

Μεγάλης έκτασης έργα βελτίωσης απαιτούνται και στο οδικό δίκτυο της πλειοψηφίας των αγροτικών και δασικών περιοχών. Οι δρόμοι αυτοί στην συντριπτική πλειοψηφία τους είναι χωματόδρομοι και παρουσιάζουν προβλήματα εποχιακής βατότητας, κυρίως το χειμώνα. Έτσι, το οδικό δίκτυο, αν και σχετικά εκτεταμένο, δεν δίνει την δυνατότητα αξιοποίησης δραστηριοτήτων όπως ο αγροτουρισμός ή ο χειμερινός - δασικός τουρισμός.

8.1.2.5 Εγνατία Οδός

Χάρτης 8.1 : Χάραξη της Εγνατία Οδού στην Περιφέρεια Α.Μ.Θ.

Πηγή : ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Η Εγνατία Οδός εντάσσεται στα διευρωπαϊκά δίκτυα και στο συνολικό της μήκος καλύπτει τον Άξονα Ηγουμενίτσα-Θεσσαλονίκη-Γέφυρα Κήπων Εβρου, μήκους 680 χλμ. περίπου. Επίσης συνδέεται με 8 κάθετους οδικούς άξονες, με κατεύθυνση προς τα βόρεια σύνορα της χώρας, από τους οποίους οι 4 βρίσκονται μέσα στα όρια της Περιφέρειας Α.Μ.-Θ.

Αποτελεί έργο μεγάλης Εθνικής σημασίας, το οποίο αναμένεται να εδραιώσει την πολιτική και οικονομική ισχύ της Ελλάδας στην Ευρώπη, τα Βαλκάνια και τις Παραεξείνιες χώρες. Θα συνδέσει τη χώρα μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Λιμένα της Ηγουμενίτσας και θα την καταστήσει χώρα Transit για μεταφορές μεταξύ της Δυτικής Ευρώπης και των χωρών της Ασίας, μέσω του συνοριακού σταθμού Κήπων Εβρου.

Φορέας υλοποίησης του συνολικού έργου είναι η «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.», με έδρα τη Θεσσαλονίκη και 3 περιφερειακές Υπηρεσίες σε Ιωάννινα, Κοζάνη και **Κομοτηνή**. Το έργο εκτελείται κατά τμήματα, τα οποία ομαδοποιούνται σε 3 τομείς, Δυτικό (Ηπειρος), Κεντρικό (Δυτική και Κεντρική Μακεδονία) και τον παρακάτω Ανατολικό τομέα.

Ανατολικός Τομέας Εγνατίας Οδού

Ο Ανατολικός Τομέας της Εγνατίας Οδού περιλαμβάνει τμήμα μήκους 258 χλμ. περίπου, το οποίο διασχίζει την Περιφέρεια Α.Μ-Θ, αρχίζοντας από τη γέφυρα του ποταμού Στρυμόνα και καταλήγοντας στη Γέφυρα Κήπων (Ελληνοτουρκικά σύνορα). Η Εγνατία Οδός, όταν ολοκληρωθεί θα έχει γεωμετρικά χαρακτηριστικά κλειστού αυτοκινητόδρομου, με πλάτος δύο λωρίδων κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση και έρεισμα (πλάτος διατομής 22,5 μ.). Οι κατευθύνσεις θα διαχωρίζονται με νησίδα ή σε ορισμένα τμήματα με διαχωριστικό στηθαίο ασφαλείας.

Τα παρακάτω στοιχεία είναι του έτους 1999, που σημαίνει πως πολλά από τα τμήματα της εγνατίας οδού μπορεί να έχουν ολοκληρωθεί.

Πίνακας 8.3 : Ανατολικός τομέας Εγνατίας Οδού

Φάση έργου	Μήκος (χλμ.)	(%) συνόλου
Υπό Μελέτη	78,6	30,4
Υπό δημοπράτηση	69,3	27,0
Υπό κατασκευή	93,4	36,0
Τμήμα Ε. Ο 2	17,0	6,6
Σύνολο	258,3	100,0

Πηγή: ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Στον επόμενο πίνακα αναφέρονται αναλυτικά στοιχεία για την πορεία του παραπάνω έργου κατά τμήματα και σημειώνεται ο προβλεπόμενος αριθμός ανισόπεδων κόμβων (Α.Κ), για την κυκλοφοριακή εξυπηρέτηση της Περιφέρειας Α.Μ-Θ.

Πίνακας 8.4 : Δεδομένα έργου Εγνατίας Οδού, κατά τμήματα

Οδικό τμήμα και Ανισόπεδο κόμβοι (Α.Κ)	Μήκος (Χλμ.)	Φάση υλοποίησης	Παρατηρήσεις
Γέφυρα Στρυμόνα - Νέα Πέραμος (ή κόμβος Αγ. Αντρέα Καβάλας) Α. Κ Στρυμόνα	51,0	Υπό μελέτη	Υλοποίηση νέας μεσόγειας χάραξης μετά το 2000 (Β' φάση έργου)
Κόμβος Αγ. Αντρέα - Παράκαμψη Καβάλας - Νέα Καρβάλη, 4 Α. Κ.	31,4	Υπό κατασκευή (5 εργολαβίες)	Ολοκλήρωση: Α' εξάμ.1999
Νέα Καρβάλη - Βανιάνο, 1Α.Κ.	27,6	Υπό μελέτη	Εκτός χρηματ/σης 1994-99
Βανιάνο - Βαφέϊκα (Παράκαμψη Ξάνθης), 2 Α.Κ.	12,0	Υπό δημοπράτηση	Προτάθηκε για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ
Βαφέϊκα - Κομοτηνή, 2 Α.Κ.	37,0	Υπό δημοπράτηση	Προτάθηκε για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ
Παράκαμψη Κομοτηνής, 1 Α.Κ	6,6	Υπό κατασκευή	
Κομοτηνή - Μεστή, 1 Α.Κ	23,5	Υπό κατασκευή (2 εργολαβίες)	Ολοκλήρωση: Β' εξάμ.1999
Μεστή - Μάκρη	17,0	Προσωρινή λύση - τμήμα ΕΟ 2	Εκπονείται μελέτη διαχωριστικού στηθαίου

Μάκρη - ΒΙΠΕ Αλεξ/πολης, 3 Α.Κ	20,3	Υπό δημοπράτηση	
ΒΙΠΕ Αλεξ/πολης - Κήποι, 1 Α.Κ.	31,9	Υπό κατασκευή (2 εργολαβίες)	Τμήμα Αρδάνιο - Κήποι ; Ολοκλήρωση: Β' εξάμ.1999

Πηγή : ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε (στοιχεία 1999)

Συνολικά προβλέπονται 16 Ανισόπεδοι Κόμβοι (Α.Κ.) και κατανέμονται κατά νομό ως εξής:

Ν.Καβάλας: Εξι (6) Α.Κ. Στρυμόνα, Αγ.Ανδρέα, Παληού, Δυτικός Καβάλας, Ανατολικός Καβάλας (θέση Ασπροχώματα) και Χρυσούπολης (Αεροδρόμιο Καβάλας).

Ν.Ξάνθης: Δύο (2) Α.Κ. Δυτικός Ξάνθης και Ανατολικός Ξάνθης.

Ν.Ροδόπης: Τρεις (3) Α.Κ. **Ιάσμου, Δυτ. Κομοτηνής και Ανατ. Κομοτηνής (Κόσμιο).**

Ν.Εβρου: Πέντε (5) Α.Κ. Μεστής, Μάκρης, Αλεξ/πολης, ΒΙ-ΠΕ Αλεξ/πολης και Αρδανίου.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται! για τα τμήματα του έργου που είναι υπό κατασκευή ή δημοπράτηση, οι εγκεκριμένοι προϋπολογισμοί δημοπράτησης, καθώς και οι συνολικές πληρωμές που έγιναν μέχρι το τέλος του 1997.

Πίνακας 8.5 : Οδικά τμήματα Εγνατίας Οδού υπό δημοπράτηση ή υπό κατασκευή

Οδικό τμήμα	Μήκος (Χλμ.)	Προϋπ/σμός δημοπράτησης (δισ. δρχ.)	Πληρωμές έως τέλος 1997 (δισ. δρχ.)	Απορρόφηση (%)
Κόμβος Αγ.Αντρέα-Ν.Καρβάλη	31,4	41,8	10,48	25,1
Βανιάνο - Βαφέϊκα	12,0	17,5	0,0	-
Βαφέϊκα - Κομοτηνή	37,0	36,0	0,0	-
Παράκαμψη Κομοτηνής	6,6	7,0	0,25	3,6
Κομοτηνή - Μεστή	23,5	22,0	10,125	46,0
Μάκρη - ΒΙΠΕ Αλεξ/πολης	20,3	26,5	0,0	-
ΒΙΠΕ Αλεξ/πολης - Κήποι	31,9	21,0	7,762	37,0
Σύνολο	162,7	171,8	28,617	16,6

Πηγή : ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε (στοιχεία 1999)

Κάθετοι άξονες Εγνατίας Οδού

Οι κάθετοι άξονες συμπληρώνουν το έργο της Εγνατίας Οδού, καθώς εξασφαλίζουν τη διασύνδεση της Ελλάδας με τις χώρες των Βαλκανίων και στη συνέχεια με τις χώρες της Ανατολικής και της Κεντρικής Ευρώπης. Εντός των ορίων της Περιφέρειας Α.Μ.-Θ. έχουν προγραμματιστεί 4 κάθετοι άξονες προς τη Βουλγαρία.

Το συνολικό μήκος αυτών των αξόνων αθροίζεται σε 254 χλμ. περίπου και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά θα είναι ανάλογα των εθνικών ή επαρχιακών οδών, κατά περίπτωση. Οι κάθετοι άξονες αναφέρονται σε επέκταση, ανακατασκευή ή βελτίωση 3 αντίστοιχων εθνικών οδών, της Ε.Ο. 51, Ν.Εβρου και των ορεινών Ε.Ο 57 Ν.Δράμας και 55 Ν.Ξάνθης, με πρόσθετη την ορεινή επαρχιακή οδό **Νο 11 του Ν.Ροδόπης**. Περιγράφονται ως εξής:

1^{ος} Αξονας: Αρδάνιο-Καστανιές-Ορμένιο-Ελληνοβουλγαρικά σύνορα, 132 χλμ.

Είναι ο σημαντικότερος κάθετος άξονας, καθώς αποτελεί τη φυσική προέκταση της Εγνατίας Οδού και συμπληρώνει τον Διευρωπαϊκό Αξονα Ελσίνκι - Κίεβο - Βουκουρέστι -Ντιμίτρογκραντ- Αλεξανδρούπολη, ο οποίος συνδέει τη Βαλτική θάλασσα με τη Μεσόγειο. Το έργο υλοποιείται κατά τμήματα, με διατομή 12/14 μέτρα και με παράκαμψη όλων των οικισμών. Έχουν ολοκληρωθεί 47χλμ., κατασκευάζονται 32 χλμ. και υπολείπονται 53 χλμ. Τα ολοκληρωμένα τμήματα είναι Αρδάνιο-Σουφλί (30χλμ.), Σουφλί-Μάνδρες (11χλμ.) και Ορμένιο-σύνορα (6χλμ.). Στο στάδιο της κατασκευής είναι τα τμήματα Σουφλί-Μάνδρες και Καστανιές-Ορμένιο (σύνολο 32χλμ.).

2^{ος} Αξονας: Δράμα-Κάτω Νευροκόπι-Εξοχή-Ελληνοβουλγαρικά σύνορα, 51,3 χλμ.

Έχουν ολοκληρωθεί τα έργα βελτίωσης στο μεγαλύτερο τμήμα του άξονα, Δράμα-Κάτω Νευροκόπι (39,0χλμ.) και έχει δημοπρατηθεί το υπόλοιπο το οποίο περιλαμβάνει την παράκαμψη Κάτω Νευροκοπίου (2,0χλμ.) και τη βελτίωση στο τμήμα Κάτω Νευροκόπι-φυλάκιο Εξοχής (10,3 χλμ.).

3^{ος} Αξονας: Ξάνθη-Εχίνος-Ελληνοβουλγαρικά σύνορα, 48 χλμ. περίπου.

Έχουν κατασκευαστεί τα πρώτα 8,0 χλμ. από την Ξάνθη και η παράκαμψη του οικισμού Μύκης (3,6 χλμ.) και εκπονούνται οι μελέτες των υπόλοιπων τμημάτων του άξονα.

4^{ος} Αξονας: Κομοτηνή-Νυμφαία-Ελληνοβουλγαρικά σύνορα, 23 χλμ. περίπου.

Ο υπάρχων ομώνυμος επαρχιακός δρόμος δεν μπορεί να βελτιωθεί, με διαπλατύνσεις ή τμηματικές ανακατασκευές, όπως έγινε με τους προηγούμενους άξονες. Εκπονούνται μελέτες για νέα χάραξη.

8.1.3 Οδικές Μεταφορές

Στοιχεία κίνησης οχημάτων (κάθε τύπου) παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα και είναι ενδεικτικά για 4 θέσεις του τμήματος Κομοτηνή-Γέφυρα Κήπων της Ε.Ο. Νο 2, το οποίο αντιστοιχεί σε υπό κατασκευήν τμήμα της Εγνατίας Οδού.

Πίνακας 8.6 : Κίνηση οχημάτων (στοιχεία 1997)

Ημερομηνία	Θέση μέτρησης - Διασταύρωση	Οχήματα
8/5/97	Ιάσμου προς Ξάνθη, Ιασμο, Κομοτηνή	6.030
7/5/97	Σαπών προς Κομοτηνή, Σάπες, Αλεξ/πολη	2.848
22/5/97	Αρδανίου προς Αλεξ/πολη, Σουφλί, Γέφυρα Κήπων	3.470
3/6/97	Ισαακίου προς Ορεστιάδα, Ισαάκιο, Διδυμότειχο	4.724

Πηγή: 3η Δ.Ε.Κ.Ε, Κομοτηνή

Υπεραστικές Συγκοινωνίες ΚΤΕΛ

Όλοι οι νομοί διαθέτουν ΚΤΕΛ, τα οποία εκτελούν τακτικά εσωτερικά δρομολόγια και καθημερινά προς Θεσσαλονίκη και Αθήνα. Η σύνδεση με την Αθήνα λειτουργεί από πολλά χρόνια σε όλους τους νομούς, εκτός Έβρου που άρχισε πριν από 5 περίπου χρόνια. Η συγκοινωνία μεταξύ των αστικών περιοχών της περιφέρειας εξυπηρετείται είτε από τοπικά δρομολόγια των ΚΤΕΛ, είτε από διερχόμενα λεωφορεία προς και από Θεσσαλονίκη ή Αθήνα, ενώ για τη μετάβαση σε πόλεις της υπόλοιπης χώρας απαιτείται μετεπιβίβαση σε λεωφορεία ΚΤΕΛ των αντίστοιχων νομών, μέσω Θεσσαλονίκης.

Πίνακας 8.7 : Χαρακτηριστικά των ΚΤΕΛ ανά νομό της Περιφέρειας Α.Μ.Θ.

	Δράμα	Καβάλα	Ξάνθη	Ροδόπη	Έβρος
Σύνολο λεωφορειών ΚΤΕΛ	75	152	61	51	70
Αριθμός δρομολογίων από/προς Θεσ/νίκη ανά ημέρα	28	38	16	14	16
Αριθμός δρομολογίων από/προς Αθήνα ανά ημέρα	4	6	4	4	2
Μέσος αριθμός επιβατών από/προς Θεσ/νίκη	850	1200	700	350	400
Χρονοαπόσταση Θεσ/νίκης από πρωτεύουσες Νομών (ώρες)	2,5	2,5	4,0	3,5	5,0

Πηγή : ΚΤΕΛ Νομών Περιφέρειας Α.Μ-Θ , 1998

Πίνακας 8.8 : Μεταφορικό έργο υπεραστικών συγκοινωνιών (1987)

	Οχήματα	Διανυθέντα Χιλιόμετρα	Επιβάτες (χιλ.)	Εισπράξεις (εκατ. δρχ.)
Ελλάδα	3.861	288.464	153.236	25.729
Περιφέρεια Α.Μ-Θ	388	35.547	20.406	2.694
Ν. Ροδόπης	53	5.021	3.033	344

Πηγή : ΕΣΥΕ, Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδας

Πίνακας 8.9 : Μεταφορικό έργο υπεραστικών συγκοινωνιών (1994)

	Οχήματα	Διανυθέντα Χιλιόμετρα	Επιβάτες (χιλ.)	Εισπράξεις (εκατ. δρχ.)
Ελλάδα	3.936	305.599	151.136	71.342
Περιφέρεια Α.Μ-Θ	411	37.450	25.159	6.767
Ν. Ροδόπης	53	4.906	2.851	484

Πηγή : ΕΣΥΕ, Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδας

Με βάση τον αριθμό δρομολογίων και τη μέση ημερήσια επιβατική κίνηση, η προκύπτουσα μέση πληρότητα των λεωφορείων ΚΤΕΛ είναι γενικά χαμηλή, με 20-35 επιβάτες ανά δρομολόγιο.

8.2 Σιδηροδρομικές Μεταφορές

Η σιδηροδρομική γραμμή που εξυπηρετεί την Περιφέρεια Α.Μ.-Θ διασχίζει τους 4 νομούς, εκτός Ν. Καβάλας. Με αφετηρία τη Θεσσαλονίκη, ακολουθεί τη διαδρομή: Θεσσαλονίκη -Κιλκίς - Σέρρες - Δράμα - Ξάνθη - Κομοτηνή - Αλεξανδρούπολη - Ορεστιάδα - Ορμένιο -Ελληνοβουλγαρικά σύνορα, η οποία εντός της Περιφέρειας έχει μήκος 400 χλμ. περίπου. Η χάραξη και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της Σ/Γ επιτρέπουν μέγιστη ταχύτητα 90 έως 100 χλμ./ώρα και σε μικρά τμήματα μέχρι 120 χλμ./ώρα. Το δρομολόγιο Intercity καλύπτει τη διαδρομή Θεσ/νίκη-Αλεξ/πολη (442 χλμ.) σε 6,5 ώρες.

Ο πρώτος Σ. Σταθμός μέσα στα όρια της Περιφέρειας, μετά τον Ν. Σερρών, είναι του Φωτολίβου Ν. Δράμας (Χ.Θ.218.877) και ο τελευταίος βρίσκεται στα Ελληνοβουλγαρικά σύνορα (Χ.Θ 620.121), σε απόσταση. 4,2 χλμ. από τον Σ. Σταθμό του Ορμένιου. Ο πρώτος Σ.Σταθμός μέσα στη Βουλγαρία είναι το Σβίλεγκραντ.

Η σιδηροδρομική κίνηση εντός της περιφέρειας εξυπηρετείται από 34 Σιδ.Σταθμούς, οι οποίοι σημειώνονται στον επόμενο πίνακα και επιπλέον από 36 Στάσεις για ορισμένα τοπικά δρομολόγια τρένων.

Πίνακας 8.10 : Σιδηροδρομικοί Σταθμοί και χιλιομετρικές θέσεις

α/α	Σ. Σταθμός	Χιλ. θέση
	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	0.000
	ΣΕΡΡΕΣ	161.598
1	Φωτολίβος	218.877
2	Καλός Αγρός	224.988
3	ΔΡΑΜΑ	231.536
4	Νικηφόρος	246.696
5	Πλατανιά	257.865
6	ΠΑΡΑΝΕΣΤΙ	269.051
7	Νεοχώρι	282.628
8	Σταυροῦπολη	291.847
9	Τοξότες	312.781
10	ΞΑΝΘΗ	325.863
11	Πολύσιτο	342.810
12	Ιασμος	354.860
13	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	374.069
14	Βέννα	390.269
15	Μέστη	407.784
16	Κίρκη	421.303
17	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ	441.984
18	Φέρρες	470.106
19	Πέπλος	481.512
20	Τυχερό	491.919
21	Λαγυνά	498.706
22	ΣΟΥΦΛΙ	510.973
23	Λάβαρα	525.314

24	ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ	539.800
25	ΠΥΘΙΟ	553.619
26	Χειμώνιο	564.612
27	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ	571.242
28	Νέα Βύσσα	575.553
29	Καστανιές	588.752
30	Μαράσια	591.983
31	Δίλοφος	599.981
32	Δίκαια	608.095
33	Ορμένιο	615.921
34	Σύνορα	620.121

Πηγή: Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος

Στον επόμενο πίνακα υπολογίζεται η μέση απόσταση μεταξύ των Σ. Σταθμών. Η μικρότερη, 9,5 χλμ, είναι στον Ν. Εβρου, με μέσο μέγεθος 12,0 χλμ. στο σύνολο της Περιφέρειας.

Πίνακας 8.11 : Μέση απόσταση Σ.Σταθμών

Νομός	Σ.Σταθμοί	Μέση απόστ. χλμ.
Δράμας	6	10,0
Ξάνθης	5	15,0
Ροδόπης	3	17,5
Έβρου	20	9,5
Σύνολο	34	12,0

Λαμβάνοντας υπόψη και τις ενδιάμεσες 36 Στάσεις, η μέση απόσταση εξυπηρέτησης της τοπικής κίνησης μειώνεται στα 5,7 χλμ.

8.2.1 Μεταφορικό έργο

Το μεταφορικό έργο του Σιδηροδρόμου παρουσιάζεται με στοιχεία εμπορευματικής και επιβατικής κίνησης έτους 1997, σε 2 αντίστοιχους πίνακες. Αν και ο Σιδηρόδρομος είναι το φθηνότερο μεταφορικό μέσο, τα μεγέθη αυτής της κίνησης, όπως σημειώνονται στους επόμενους πίνακες, είναι γενικά πολύ περιορισμένα.

Πίνακας 8.12 : Ετήσια εμπορευματική κίνηση των Σ. Σταθμών Α.Μ-Θ, 1997

α/α	Σ. Σταθμός	Ετήσια ποσότητα εμπορευμάτων σε τόνους			
		(1)	(2)	(3)	(4)
1	ΔΡΑΜΑ	483	0	1.255	2.838
2	Σταυρούπολη	25	0	0	0
3	Τοξότες	742	0	0	0
4	ΞΑΝΘΗ	134	0	8.162	812
5	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	527	0	0	2.740
6	Κίρκη	0	0	48	0
7	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ	402	0	16.412	4.599
8	Τυχερό	0	0	0	44
9	Διδυμότειχο	672	0	0	275
10	Ορεστιάδα	41.814	0	10.4080	3.761
11	Δίκαια	10	0	0	1.189
	Σύνολο	44.809	0	129.957	16.258

Πηγή : ΟΣΕ, Τμήμα Εμπορικής Εκμετάλλευσης

ΕΣΥΕ, Εμπορευματική κίνηση ΟΣΕ 1994 = 1.375.000 τόνοι

Σημειώσεις:

- (1) : Με προορισμό τη λοιπή Ελλάδα
- (2) : Με προέλευση τη λοιπή Ελλάδα
- (3) : Με προορισμό το εξωτερικό
- (4) : Με προέλευση το εξωτερικό

Πίνακας 8.13 : Ετήσια επιβατική κίνηση με προέλευση τους Σ. Σταθμούς Α.Μ-Θ, 1997

α/α	Σ. Σταθμός	Κίνηση, άτομα	
		εσωτερ.	εξωτερ.
1	ΔΡΑΜΑ	63.047	88
2	Νικηφόρος	1.155	14
3	Πλατανιά	30	0
4	Παρανέστι	2.728	0
5	Σταυρούπολη	3.570	0
6	Τοξότες	2.411	0
7	ΞΑΝΘΗ	42.282	48
8	Ίασμος	1.694	0
9	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	47.789	86
10	Μέστη	44	0
11	Κίρκη	956	0
Σ. Σ. τριών νομών		165.706	236
12	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ	131.298	745
13	Φέρρες	5.268	1
14	Πέπλος	1.490	0
15	Τυχερό	7.045	0
16	Σουφλί	18.011	0
17	Διδυμότειχο	28.703	0
18	Πύθιο	4.640	629
19	Ορεστιάδα	54.778	0
20	Νέα Βύσσα	8.341	0
21	Δίκαια	32.826	0
Σ.Σ. νομού Εβρου		292.400	1.374
Σύνολο		458.106	1.611

Πηγή: ΟΣΕ, Τμήμα Εμπορικής Εκμετάλλευσης

ΕΣΥΕ, Επιβατική κίνηση ΟΣΕ 1994 = 11.249.000 άτομα

Η επιβατική κίνηση δίνεται για 21 από τους 34 Σ.Σταθμούς της Περιφέρειας, με διάκριση της κίνησης προς τη λοιπή Ελλάδα και προς το εξωτερικό. Η συνολική επιβατική κίνηση αναλογεί σε 1,05 μετακινήσεις ανά κάτοικο των 4 νομών του πίνακα (434.559 κάτοικοι). Παρατηρείται ότι ο Σιδηρόδρομος χρησιμοποιείται κυρίως για μετακινήσεις εντός της περιφέρειας και της υπόλοιπης χώρας και εξυπηρετεί πολύ περισσότερο τον νομό Έβρου, όπου το μεγαλύτερο μέρος της κίνησης πραγματοποιείται μέσα στα όρια του νομού, γεγονός που εξηγεί και τις μικρές αποστάσεις μεταξύ των Σ. Σταθμών.

8.3 Θαλάσσιες Μεταφορές

8.3.1 Θαλάσσιες μεταφορές στην Περιφέρεια Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης

Ο **Ν.Ροδόπης** δεν διαθέτει κρατικό λιμένα αν και είναι παραθαλάσσιος νομός.

Η Ανατολική Μακεδονία – Θράκη διαθέτει σήμερα 8 λιμάνια, τα οποία διακρίνονται σε εθνικής και τοπικής σημασίας. Εθνικής σημασίας έχουν χαρακτηριστεί τα νέα εμπορικά λιμάνια της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας, που περιλαμβάνονται στους 13 σημαντικότερους λιμένες της χώρας από πλευράς διακίνησης επιβατών και εμπορευμάτων, ενώ τοπικής σημασίας έχουν χαρακτηριστεί 2 στον ηπειρωτικό χώρο, 3 στη Θάσο και 1 στη Σαμοθράκη. Επίσης υφίστανται 7 αλιευτικά καταφύγια στον ηπειρωτικό χώρο, 2 στη Θάσο και 1 στη Σαμοθράκη

8.3.2 Αλιευτικά καταφύγια

Όλα τα λιμάνια εξυπηρετούν τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη. Οι μεμονωμένοι λιμενίσκοι που χαρακτηρίζονται ως αλιευτικά καταφύγια είναι 11 συνολικά, παλιοί και νέοι ή υπό κατασκευή, με διάφορα προβλήματα και ελλείψεις.

Οι 6 λιμενίσκοι βρίσκονται σε παραθαλάσσιους οικισμούς και άλλοι 5 σε παραλιακές θέσεις εκτός οικισμών και κατά κανόνα ακατάλληλες για χρήση λιμανιού.

Λιμενίσκοι σε παραθαλάσσιους παλιούς οικισμούς:

1. Νέας Ηρακλείτσας ΝΔ της Καβάλας:
2. Σκάλα Ραχωνίου,
3. Σκάλα Σωτήρα,
4. Σκάλα Καλλιράχης και
5. Σκάλα Ποτού Θεολόγου, στα δυτικά παράλια της νήσου Θάσου

6. Φανάρι στο Ν. Ροδόπης.

Λιμενίσκοι σε νέες παραλίες εκτός οικισμών

- Παραλία Αβδήρων στο Ν. Ξάνθης.

- **Παραλία Ιμέρου στο Ν.Ροδόπης**
- **Παραλία Αγ.Χαραλάμπους Μαρώνας στο Ν.Ροδόπης.**
- Παραλία Μάκρης δυτικά της Αλεξανδρούπολης.
- Τοποθεσία Θερμά στα βόρεια παράλια της Σαμοθράκη.

Τα τελευταία χρόνια, τα λεγόμενα αλιευτικά καταφύγια δημιουργούνται κυρίως για την εξυπηρέτηση της ερασιτεχνικής αλιείας και των σκαφών αναψυχής. Σε πολλές περιπτώσεις χρηματοδοτούνται ως έργα τουριστικής αξιοποίησης παραλίων, αλλά κατασκευάζονται με πολύ πρόχειρες μελέτες, χωρίς προηγούμενο έλεγχο της καταλληλότητας της θέσης που επιλέγεται και των επιπτώσεων στο χερσαίο και θαλάσσιο φυσικό χώρο, που αποδυναμώνουν το σκοπό της τουριστικής αξιοποίησης. Παρατηρείται ότι, στον ηπειρωτικό χώρο της περιφέρειας υπάρχουν σήμερα 11 λιμάνια για την εξυπηρέτηση της θαλάσσιας Αλιείας. Με βάση το ανάπτυγμα των ακτών, η μέση απόσταση μεταξύ των λιμανιών είναι 48 χλμ. περίπου.

8.4 Αεροπορικές Μεταφορές

Ο νομός Ροδόπης δεν διαθέτει κρατικό αεροδρόμιο.

Στην περιφέρεια Α.Μ-Θ λειτουργούν σήμερα δύο κρατικά πολιτικά Αεροδρόμια, της Καβάλας που εξυπηρετεί τους νομούς Δράμας και Ξάνθης και της Αλεξανδρούπολης που εξυπηρετεί και το νομό Ροδόπης. Αεροπορική σύνδεση υπάρχει μόνον με την Αθήνα. Στον επόμενο πίνακα δίνεται μια συγκριτική εικόνα της αεροπορικής κίνησης, μεταξύ 4 περιφερειακών αεροδρομίων.

Πίνακας 8.14 : Αεροπορική κίνηση 1987 & 1995

Αερολιμένες	Αριθμός πτήσεων		Επιβάτες x 1000		Εμπορ/τα τόνοι	
	1987	1995	1987	1995	1987	1995
Θεσ/νίκης	18.073	30.827	1.523	2.336	19.177	21.072
Ηρακλείου	16.716	26.536	2.436	3.562	5.774	5.095
Καβάλας	1.636	2.392	152	248	347	432
Αλεξ/πολης	1.618	1.184	190	162	1.218	882

Πηγή: ΕΣΥΕ, Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδος 1988 & 1996

Η ακραία γεωγραφική θέση της Περιφέρειας θα δικαιολογούσε πολύ μεγαλύτερη κίνηση στα αεροδρόμια Καβάλας και Αλεξανδρούπολης. Ειδικά στο δεύτερο παρατηρείται σημαντική μείωση της κίνησης μεταξύ 1987 και 1995 σε όλα τα μεγέθη. Ο προγραμματισμός των αεροδρομίων της περιφέρειας δεν είναι τόσο φιλόδοξος ή

ανάλογος με αυτόν των οδικών αξόνων και των αντιστοίχων λιμένων. Το μόνο σημαντικό έργο είναι ο νέος Αεροσταθμός επιβατών στο Α/Δ Καβάλας.